

هرمان هسه
ترجمه‌ی رضا نجفی

دمیان
داستان جوانی امیل سینکلر
و تفسیر دمیان

© Copyright 1925 by Hermann Hesse.

All rights reserved by and controlled through Suhrkamp Verlag Berlin.

مؤسسه نشرافق طبق قانون بین المللی «حق انحصاری نشر اثر» (Copyright) و از طریق عقد قرارداد با ناشر اصلی (Suhrkamp Verlag) امتیاز انتشار ترجمه‌ی فارسی کتاب (Demian) را خریداری کرد.

یادداشت مترجم

چرا برای ترجمه‌ی برگزیده‌ای از آثار هسه، از دمیان آغاز کرده‌ایم؟ و اصولاً چرا باید دمیان را بخوانیم؟ درباره‌ی اهمیت دمیان در میان آثار هسه به تفصیل در بخش تفسیر رمان سخن گفته شده و نیازی به تکرار آن نیست، اما خالی از لطف نیست یادآوری کنیم که نخستین بار خوانندگان فارسی‌زبان شصت و چهار سال پیش با رمان دمیان به ترجمه‌ی خسرو رضایی بود که با هسه آشنایی یافتند. از این رو برای علاقه‌مندان فارسی‌زبان آثار این نویسنده، دمیان جایگاه خاصی دارد، کما اینکه ترجمه‌های مکرر این رمان مؤید آن است.

اما چرا ترجمه‌ای دیگر از رمانی که بارها ترجمه شده است؟ جای افسوس و شاید شگفتی دارد که از میان ییش از صد عنوان ترجمه‌ای که از آثار هسه در فارسی صورت گرفته، کمتر از ده عنوان از زبان اصل، یعنی از آلمانی، بازگردان شده است. دست بر قضا هیچ‌کدام از چندین ترجمه‌ی دمیان از نسخه‌ی اصلی نبوده است. نخستین ترجمه‌ی دمیان بر اساس نسخه‌ی فرانسه و باقی از ترجمه‌ی انگلیسی بوده‌اند. راقم این سطور با وسوسات فراوان سطربه سطره‌همه‌ی ترجمه‌های موجود را با متن اصل مقابله

کرده و در عین احترام و سپاس برای کار همکاران خود، براین باور است در ترجمه از روی ترجمه، هرچه نیز که مترجم توانا به کار و مقید به امانتداری باشد، در صدی لغزش رخ می دهد. مقابله های یادشده صحبت این باور را بر نگارنده آشکار ساخت. در مقالی دیگر می توان حاصل این مقابله ها را همچون داده ها و منابعی آموزشی برای فن ترجمه ارائه کرد. به هر حال این بررسی ها نشان داد که به ویژه ترجمه هایی که از نسخه های انگلیسی صورت گرفته اند بیش از ترجمه از نسخه های فرانسه به لغزش هایی گرفتار آمده اند. چنین می نماید که ساختار به نسبه ساده تر دستور زبان انگلیسی کمتر می تواند ظرایف و پیچیدگی های متون آلمانی را بازتاب دهد. با این حال جدا از آنکه ترجمه های فرانسه دمیان نیز بی لغزش نبود، بیش از شش دهه از آن می گذشت و از این بابت نیز نیاز به بازگردانی به روز تراز این اثر احساس می شد.

از این رو خرسنديم که نخستين و در حال حاضر تنها ترجمه از زبان آلماني رمان دمیان را تقديم خوانندگان کنیم. همچنین این ترجمه تنها نسخه ای است که مورد تأیيد ناشر آلمانی و به اصطلاح دارای مجوز کپی رایت شمرده می شود و از سوی انتستیتو گوته نیز شایان حمایت دانسته شده است.

برای شخص نگارنده این نیز مهم است که ترجمه های رمان را بانقد و تفسیر آن به دست می دهد و بدین جهت انتشار این ترجمه با وجود ترجمه های دیگر، توجیهی فزون تر می یابد. طبیعی است که برای دیگر مجلد های این مجموعه، همین ایده اعمال خواهد شد تا از تکرار کار متقدمان خود پرهیز کنیم و طرحی نو در اندازیم.